

עפ"ג 10851/05/15 - מדינת ישראל נגד ת'אבת צאלח

בית המשפט המחוזי בחיפה

06 יולי 2015

עפ"ג 10851-05-15 מדינת ישראל נ' צאלח(עציר)

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, סגן נשיא [אב"ד]

אברהם אליקים

בטינה טאובר

המערערת

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות פלילית מחוז חיפה

נגד

המשיבה

ת'אבת צאלח (עציר)

ע"י ב"כ עו"ד נאשף דרוש

פסק דין

השופטת ב' טאובר:

הערעור בתמצית:

1. בפנינו ערעור המדינה, (להלן: "המערערת") על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' סגנית הנשיא, השופטת אורית קנטור), שניתן ביום 24/03/15, בתיק פלילי 20928-11-14.

2. בית משפט קמא הרשיע את המשיב על פי הודאתו בעובדות כתב האישום נשוא הערעור בעבירת כניסה לישראל שלא כחוק, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, גניבת רכב - עבירה לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, תשל"ז-1977, נהיגה ללא רישיון נהיגה - עבירה לפי סעיף 10א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א-1961, נהיגה ברכב ללא ביטוח - עבירה לפי סעיף 2א לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תשל"ל-1970.

3. בהמשך להרשעתו נגזרו על המשיב העונשים הבאים: 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שיחושבו מיום מעצרו (04/11/14), מאסר על תנאי בן 9 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא כי המשיב לא יעבור עבירת רכוש מסוג פשע, ומאסר על תנאי בן 3 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהמשיב לא יעבור עבירת רכוש מסוג עוון ו/או עבירה בניגוד לחוק הכניסה לישראל.

4. הערעור מופנה כנגד קולת העונש.

עובדות כתב האישום

5. מעובדות כתב האישום עולה, כי בתאריך 04/11/14, סמוך לשעה 03:04 התפרץ אדם, שזהותו אינה ידועה לרכב, באופן שניפץ חלון ימני קדמי, נכנס פנימה, שבר את מתג ההנעה, התניע את הרכב, גנב את הרכב באופן שנסע עימו עד מקדש הבהאים בכרמל, שם יצא מן הרכב והעבירו לנאשם.

עוד עולה מכתב האישום כי המשיב גנב את הרכב באופן שנטל את הרכב בלא רשות מבעליו, וזאת בתמורה לסכום כסף שהובטח לו על מנת להעביר את הרכב לג'לג'וליה. המשיב נהג ברכב ללא רישיון נהיגה, וללא פוליסת ביטוח בתוקף, עד אשר נעצר במחסום משטרה ליד מחלף אור עקיבא.

בנסיבות אלה נמצא המשיב, תושב השטחים, נכנס לישראל ושהה בה בניגוד לחוק.

גזר דינו של בית משפט קמא

6. ביום 24/03/15 גזר בית משפט קמא את דינו של המשיב. בית משפט קמא עמד בגזר דינו על כך שהמשיב הודה בהזדמנות הראשונה, וכי לחובתו הרשעות קודמות, כשהאחרונה בהן משנת 2008 בגין עבירות דומות, שעבר באותה שנה.

בית משפט קמא עמד על הערכים החברתיים, שנפגעו כתוצאה ממעשיו של המשיב, שהם שלום הציבור, ביטחונו ורכושו ביחס לעבירת הרכוש, והסיכון הפוטנציאלי לשלום הציבור ביחס לעבירת הכניסה לישראל שלא כחוק, כמו גם נהיגת רכב ללא רישיון נהיגה ישראלי.

אשר למידת הפגיעה ציין בית משפט קמא כי מדובר בגניבת רכב, ורכב מהווה רכוש בעל שווי ניכר, אך הרכב הוחזר לבעלים, שכן המשיב נעצר במחסום משטרה.

בית משפט קמא ציין כי לא ניתן להתעלם מהפגיעה בפרטיות.

אשר לנסיבות הקשורות בעבירה, ציין בית משפט קמא, כי מי שביצע את עבירת ההתפרצות לרכב, שבירת מתג ההנעה, התנעת הרכב וגניבתו עד לאזור מקדש הבהאיים בכרמל היה אחר, אשר העביר את הרכב למשיב. עוד ציין בית משפט קמא בהקשר זה, כי קיים פער זמנים ניכר בין שעת הגניבה שהייתה 03:04, והשעה שבה נתפס המשיב, כך על פי הכרעת הדין, בשעה 14:08.

לעמדת בית משפט קמא, כתב האישום אינו מתאר אירוע של קשירת קשר, או חבירה, או קיום כנופיה, ומכל מקום, מעשיו של המשיב עצמו הם העומדים בפני בית משפט, ואלה אינם מצביעים על תחכום, תכנון או שימוש באמצעים מיוחדים. בית משפט קמא ציין כי המשיב ביצע את המעשים בתמורה לסכום כסף שהובטח לו על מנת

להעביר את הרכב לג'לג'וליה, המצויה בתחום מדינת ישראל.

באשר למתחם העונש ההולם, בהתחשב בעיקרון ההלימה, הערכים החברתיים שנפגעו, מידת הפגיעה באותם ערכים בנסיבות הקשורות לעבירה ובמדיניות הענישה, כי זה נע בין מאסר בן 6 חודשים לבין מאסר בן 18 חודשים.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בעבירה, הביא בית משפט בחשבון את העובדה כי המשיב הודה בהזדמנות הראשונה, ולקח אחריות על מעשיו, וכן כי הרשעותיו האחרונות של הנאשם הינן משנת 2008, בגין ריצה עונש מאסר למשך 20 חודשים, כן ציין בית משפט קמא כי לחובתו של המשיב גם הרשעה בעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק משנת 2007. בהתחשב באמור, ציין בית משפט קמא כי לא ניתן לומר כי מדובר בעבר מכביד, או במי שבחר לעצמו עיסוק ופרנסה מעבירות של גניבת רכב.

בית משפט קמא ציין כי הנאשם נשוי, אב לשלושה ילדים, ולא נפגש עם משפחתו מאז מעצרו ביום 04/11/14, כשיש לקחת סטאטוס זה של עצור בחשבון.

לנוכח כל האמור, בחר בית משפט קמא להטיל על המשיב עונש בתוך המתחם, אך לא ברף הגבוה שלו ואף לא ברף הנמוך, וגזר על המשיב את העונשים, שפורטו בסעיף 3 לעיל.

טענות המערער

7. המערערת מיאנה להשלים עם גזר דינו של בית משפט, ומכאן הערעור שבפנינו, במסגרתו מלינה המערערת על קולת העונש, שהושת על המשיב, ולטענתה שגה בית משפט קמא בהשיתו על המשיב עונש מאסר בפועל נמוך באופן משמעותי מרף הענישה, הנהוג במקרים דומים.

עוד טענה המערערת כי מדיניות הענישה, המוכתבת על ידי בית המשפט העליון, במקרים של גניבת רכב מחייבת החמרה עונשית ברורה. בהקשר זה, הפנתה המערערת למספר פסקי דין, ובין היתר, לע"פ 315/07 **מדינת ישראל נ' עומר הוואשלה** (01/02/2007) ולע"פ 5128/97 **עלא מנסור נ' מדינת ישראל** (01/06/1998).

המערערת הפנתה לשורה של פסקי דין, שניתנו על ידי הערכאות השונות, ואשר מהם עולה, כי המתחם העונש הנהוג כאשר מדובר בעבירה של כניסה שלא כדין לישראל, הן בגניבת רכב והן בנהיגה ללא רישיון, עומד על 15-30 חודשים.

המערערת טענה כי בית משפט קמא הקל עם המשיב יתר על המידה, משום שהרכב הוחזר לבעלים, וכן משום שאחר התפרץ לרכב והעביר את הרכב למשיב, ואולם לעמדת המערערת מהווה המשיב חלק מחוליה בשרשרת גניבת הרכב, ויש להענישו בחומרה, גם אם לא הואשם בקשר יחד עם האחר, ועולה בבירור שהיה תיאום בין

האחר ובין המשיב, שקיבל לידיו את הרכב הגנוב, ביודעו שהוא גנוב, וחלקו היה למלט את הרכב לג'וליה.

עוד ציינה המערערת שהיה על בית משפט להביא בחשבון את העובדה שמדובר במי שכניסתו לישראל אינה כחוק, ומי שנהג ברכב גנוב בלא רישיון לכיוון ג'וליה, נהיגה המסכנת את ציבור המשתמשים בדרך.

המערערת הדגישה, כי מעיון בעברו הפלילי של המשיב עולה, כי המשיב ביצע בעבר עבירה דומה, במסגרתה נדון למאסר בפועל של 14 חודשים, והפעלת מאסר מותנה של 6 חודשים, ובסך הכל ריצה 20 חודשי מאסר.

לעמדת המערערת, הדעת נותנת כי כאשר המשיב חוזר לסורו, ומבצע אותן עבירות, והפעם גם נהיגה ברכב ללא רישיון, עבירה שלא הורשע בה בפעם הקודמת, ייענש בפעם השנייה בחומרה רבה יותר מאשר בפעם הראשונה בשל חזרתו לביצוע אותן עבירות, ואילו בית המשפט קמא הקל בעונשו של המשיב בפעם השנייה לעומת הפעם הראשונה, וזאת ללא כל נימוק.

לאור כל האמור, סבורה המערערת כי עונשו של המשיב סוטה לקולא מרף הענישה הקיים, ועל כן עתרה היא להחמיר בעונש המאסר, שהושת על המשיב.

טענות המשיב

8. ב"כ המשיב טען במסגרת הדיון, שהתקיים בפנינו, ביום 01/07/15 כי דין הערעור להידחות.

ב"כ המשיב טען, כי על פי תיקון 113 לחוק העונשין, על אף שמדובר במספר עבירות, מדובר באירוע אחד, וצריך לקבוע מתחם ענישה אחד לכל האירוע, ובהקשר זה, לא נפלה טעות על ידי בית משפט קמא בקביעת מתחם הענישה.

כן ציין ב"כ המשיב כי מעובדות כתב האישום, לא ניתן לייחס לנאשם תכנון מוקדם, ככלל, ו/או ברמה של קשירת קשר, ולא עולה מכתב האישום, שהמשיב ידע על נסיבות גניבת הרכב, שפורטו בסעיפים 1 ו-2 לכתב האישום, ו/או שהיה חלק מהם.

ואכן, לדברי ב"כ המשיב, בשעה שטען בפני בית משפט קמא במסגרת הטענות לעונש שלא ניתן לייחס למשיב תכנון מוקדם, לא חלק ב"כ המדינה על טענה זו, ואף לא הייתה כוונה מצד המשיב להודות בעבירה של תכנון מוקדם.

באשר לאירוע הקודם, שבו היה המשיב מעורב, ובגינו הורשע בת"פ 1739/08 ציין ב"כ המשיב כי מדובר באירוע חמור בהרבה, וכתב האישום לא הוצג בפני בית המשפט. יתר על כן, ב"כ המשיב טען, כי יש להביא בחשבון כי

משנת 2008 ועד תום שנת 2014 לא היה המשיב מעורב בעבירות מסוג זה, נתון שיש לזקוף לזכות המשיב.

באשר למתחם הענישה, הפנה ב"כ המשיב למספר רב של פסקי דין, הנוגעים לעבירות גניבת רכב, ואשר בהם גזרו בתי המשפט עונשים קלים בהרבה, לרבות מאסרים שרוצו בעבודות שירות, ו/או מאסרים בפועל שהינם קצרים מ-9 חודשים.

ב"כ המשיב טען, כי על בית משפט ליתן את הדעת כי, למעשה, אמור היה עניינו של המשיב להיות מובא כבר בפני ועדת שחרורים, ולא ייתכן, כי רק בשל עצם העובדה, שהמדינה הגישה ערעור על גזר דינו של בית משפט קמא, לא נשמע עניינו של המשיב בפני ועדת השחרורים.

לאור האמור, טען ב"כ המשיב כי לא ניתן לטעון כי העונש שהוטל על המשיב חורג לקולא או כי הוא לא מתאים לענישה הנוהגת, ודין הערעור להידחות.

דין והכרעה

9. הלכה מושרשת היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שהוטל על ידי הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים של סטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, או כאשר מדובר בטעות מהותית שנפלה בגזר הדין. ראה: ע"פ 6095/10 **חאג' יחיא נ' מדינת ישראל**, 18/07/12; ע"פ 4568/12 **מדינת ישראל נ' סראחין**, 11/06/13. בעניינינו, סבורה אני, כי בית משפט קמא סטה סטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה בגזירת עונשו של המשיב, ולפיכך גזר הדין טעון התערבות.

10. המשיב הורשע, כאמור, בעבירות של גניבת רכב, כניסה לישראל שלא כחוק, נהיגה ללא רישיון נהיגה ונהיגה ברכב ללא ביטוח. מעובדות כתב האישום, בו הודה המשיב, עולה כי הגם שהמשיב לא התפרץ לרכב וגנב אותו, שכן אחר התפרץ לרכב והעביר את הרכב למשיב, ואולם עולה כי המשיב היווה חוליה בשרשרת גניבת הרכב, וגם אם המשיב לא הואשם בקשר יחד עם האחר, עולה בבירור מעובדות כתב האישום, שהיה תיאום בין האחר ובין המשיב, שעה שהמשיב קיבל לידיו את הרכב הגנוב, בודעו שהוא גנוב, וחלקו של המשיב היה למלט את הרכב לג'וליה תמורת תשלום כספי. בנסיבות אלה, סבורני כי אין הבדל משמעותי בין מי שגנב ראשון את הרכב, ובין מי שקיבל לידיו את הרכב הנהוג, ונהג בו כדי למלטו מבעליו ולא היה איפוא מקום להקל על המערער בדינו.

11. מעבר לכך, יש לראות כנסיבה מחמירה גם את העובדה כי המשיב נהג ברכב הגנוב ללא רישיון לכיוון ג'וליה, כאשר נהיגתו ללא רישיון מסכנת את הציבור, ובפרט כאשר מדובר במי שמעולם לא קיבל רישיון נהיגה, ובמעשיו הפגין גם מסוכנות לשלום הציבור.

12. לא ניתן להתעלם מעברו הפלילי של המשיב, והעובדה כי המשיב ביצע בעבר עבירה דומה, ואף הורשע

בת"פ 1739/08 בגין גניבת רכב וכניסה לישראל שלא כחוק, ונדון למאסר בפועל של 14 חודשים (ותוך הפעלת תנאי של 6 חודשים ריצה עונש מאסר של 20 חודשים).

בנסיבות העניין, ושעה שבית משפט קמא קבע כי טווח הענישה העומד בפסיקה בעבירות דומות נע בין 6 חודשי מאסר ל-18 חודשי מאסר בפועל, לא היה מקום להקל בדינו של המשיב ולגזור על המשיב רק 9 חודשי מאסר, שעה שבהרשעתו הקודמת קיבל בגין אותו מעשה, הגם שלא הורשע בעבירה של נהיגה ברכב ללא רישיון, עונש מאסר של 14 חודשים.

13. גזירת עונש מקל מזה שנגזר על המשיב בהרשעתו הקודמת שולח מסר לא ראוי לנאשם, ובוודאי שאין בו כדי להרתיע את המשיב מביצוע עבירות דומות נוספות בעתיד.

14. מעבר לכך, חלוקים הצדדים גם בנוגע למתחם העונש ההולם שנקבע על ידי בית משפט קמא. בהקשר זה מעיון בפסיקתו של בית המשפט העליון עולה, כי בעבירות שעניינן גניבת רכב, כניסה לישראל ונהיגה ברכב ללא רישיון, קיימת קשת רחבה של עונשים. מהם עונשים קלים יחסית, כעולה מהפסיקה אליה הפנה ב"כ המשיב, ומהם עונשים חמורים בהרבה מאלו שהושתו על המשיב, כפי שעולה מהפסיקה, אליה הפנתה המערערת וראה גם ע"פ 7163/13 **אחמד כסוואני נ' מדינת ישראל** (03.08.14).

15. יחד עם זאת, אין ספק, כי בשנים האחרונות, המגמה היא להחמיר בענישתם של נאשמים בעבירות רכוש וגניבת רכב בפרט ובית המשפט העליון עמד על הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה בגין ביצוען של עבירות אלה. וראה: ע"פ 2333/13 **סאלם נ' מדינת ישראל**, (03.08.2014), רע"פ 10899/08 **אבו עישה נ' מדינת ישראל** (19.12.2008) וע"פ 6331/10 **אושובסקי נ' מדינת ישראל** (31.1.2011).

16. ערה אני כי המשיב אכן הודה בהזדמנות הראשונה ולקח אחריות על מעשיו, וכי הרשעתו האחרונה של המשיב היא משנת 2008. יחד עם זאת, בנסיבות הכוללות של המקרה שבפנינו, לאור העובדה כי בהרשעתו הקודמת נגזר למשיב בגין אותו מעשה עונש מאסר של 14 חודשים, ולאחר שהמשיב חזר לסורו, וביצע אותן עבירות, והפעם גם תוך נהיגה ברכב ללא רישיון, כמפורט לעיל, מצאתי, כי העונש שנגזר על המשיב חורג חריגה קיצונית לקולא מרמת הענישה הנוהגת במקרים דומים, ולטעמי מן הראוי להעמיד את עונשו של המשיב בקרבת הרף הגבוה של מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט קמא.

17. סיכומי של דבר, בשקלול כלל הנתונים והשיקולים בעניינו של המשיב הן לקולא והן לחומרא, ובשים לב להלכה לפיה אין זה תפקידה של ערכאת הערעור למצות את מלוא חומרת הדין עם המשיב, כפי שהיה ראוי לעשות, אציע לחבריי לקבל את הערעור, להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא, ולהעמיד את עונש המאסר בפועל בגין כתב האישום נשוא הערעור על 17 חודשי מאסר בפועל, שמנינם מיום מעצרו של המשיב (04/11/14).

18. יתר רכיבי גזר הדין יוותרו ללא שינוי.

בטינה טאובר, שופטת

השופט ר' שפירא, סגן נשיא [אב"ד]:

אני מסכים.

גם אם הנאשם לא היה שותף בדיעה מלאה על עיתוי ביצוע הפריצה לרכב, אופן הביצוע והגניבה, הרי שהוא שותף לגניבת הרכב בהיותו חלק מהשרשרת של העברת הרכב מבעליו החוקיים לכיוון ג'לג'וליה וזאת כדי לשלול את הרכב מבעליו לצמיתות.

הטענה כי העברת הרכב לחזקתו ליד גן הבהאים בחיפה הייתה באקראי וללא תכנון ותיאום היא גרסה בלתי סבירה בעליל ואינה יכולה לעמוד.

אוסף עוד כי לטעמי היה מקום לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר מזה שקבע בית משפט קמא. עם זאת, ומאחר ובנסיבות העניין ובהיותנו ערכאת ערעור איננו ממצים את העונש עם הנאשם, ומאחר והעונש הראוי במקרה זו נופל גם בגדרי המתחם שקבע בית משפט קמא, לא מצאתי לנכון להרחיב בעניין זה, לעת הזאת.

**רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]**

השופט א' אליקים:

אני מסכים.

**אברהם אליקים,
שופט**

הוחלט כאמור בסעיף 17 לפסק דינה של השופטת טאובר.

המשיב ירצה 17 חודשי מאסר בפועל, שמנינם מיום מעצרו, 04/11/14.

ניתן היום, י"ט תמוז תשע"ה,
06 יולי 2015, במעמד
הצדדים ובאי כוחם.

עמוד 7

בטינה טאובר, שופטת

אברהם אליקים,
שופט

רון שפירא, סגן נשיא
[אב"ד]